

Mødet den 14. Januar 1932.

(For lukkede Døre).

Fraværende: J. R. Fanger.

1. (J. Nr. 417—1931). Overenskomst med A/S »Vølund« angaaende Opførelse af en Forbrændingsanstalt.

Fra Belysningsudvalget forelaa følgende Forslag til Kontrakt:

»Mellem Aarhus Belysningsvæsen og A/S »Vølund«, København, afsluttes herved følgende:

K o n t r a k t :

vedrørende Bygning af en Forbrændingsanstalt i Aarhus i Tilslutning til Elektricitetsværket.

§ 1.

Vølund paatager sig Udførelsen af en komplet Forbrændingsanstalt for Dagrenovation bestaaende af Indleveringsanlæg — Ovnanlæg — Slaggeanlæg — Kedel- og Røranlæg — Kultransportanlæg i nøje Overensstemmelse med vedhæftede af Belysningsvæsenets tekniske Konsulent udarbejdede Projekt, Specifikationer og Oversigtsplaner 2002—2008.

Hver af de to Forbrændingsovne skal i normal Drift kunne forbrænde 6,25 tons Dagrenovation pr. Time, og hver af de to Kedelanlæg skal i normal Drift kunne levere 15/20 ts. Damp pr. Time til Elektricitetsværket.

For Leverancen gælder iøvrigt Dansk Ingeniørforenings almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer ved maskintekniske Anlæg.

§ 2.

For dette Anlæg erlægger Belysningsvæsenet til Vølund en Sum af

d. Kr. 1.768.000,00,

skriver: Een Million Syvhundredesekstiotte Tusinde danske Kroner, paa Basis af de pr. 1. Januar 1932 gældende organisationsmæssige Arbejdslønninger. Eventuel Regulering sker paa Basis af den effektivt udbetalte Arbejdsløn.

I denne Pris indgaar ikke Bygningsarbejder, d. v. s. Forlængelse af Kulpladskranens Betonbro, Funderingsarbejder, Bygninger, Kloakering og Sanitetsanlæg samt elektriske Ledninger for Lys og Kraft.

Disse Arbejder udføres dog med Vølund som Hovedentreprenør og saaledes, at Arbejderne detailprojekteres, udbydes og overdrages af Vølund efter nærmere Aftale og i Samarbejde med Belysningsvæsenet.

Belysningsvæsenet betaler til Vølund for disse Arbejder de paagældende Nettopriser plus et samlet Tillæg paa Kr. 25.000,00, Femogtyve Tusinde Kroner, for at være Hovedentreprenør samt for Detailprojektering, Arkitekthonorar og Tilsyn med Arbejdernes Udførelse. Entreprisummerne forrentes som anført i § 3.

§ 3.

Betalingen erlægges med:

Kr. 175.000,00 den 15. Januar 1932,

» 175.000,00 » 15. Juli 1932,

» 175.000,00 » 15. Januar 1933 o. s. v.,

indtil Entreprisesummerne med Renter er betalt. Af disse Ydelser er $5\frac{1}{2}$ % p. a. Rente af det til enhver Tid skyldige Restbeløb, medens Resten er Afdrag.

Ved Renteberegningen lægges følgende Betalingsterminer til Grund:

Kr. 700.000,00 15. Januar 1932,

» 700.000,00, naar de væsentlige Dele er ankommen til Aarhus,

Resten ved Idriftsætning og foreløbig Overtagelse.

§ 4.

Af det samlede Anlæg er Vølund forpligtet til at lade for mindst $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. udføre i Aarhus af lokale Firmaer eller af lokal Arbejds-kraft.

§ 5.

Vølund indretter efter Aftale med Belysningsvæsenet et Byggekontor paa Pladsen med den fornødne tekniske Ledelse til Udarbejdelse af de nødvendige Planer og Tilsyn med Arbejderne. Dette Kontor skal arbejde i nøje Kontakt med Belysningsvæsenet, og alle Planer, Betingelser m. m. forelægges dette til Godkendelse. Anmeldelser til Myndighederne paahviler Vølund.

§ 6.

Anlægget garanteres driftsklart til 1. August 1933 med sædvanligt Forbehold for Strejke, Lockout og force majeure.

Naar Anlægget er færdigt, sættes det i Drift af Vølund og holdes i Drift i 4 Uger til Indarbejdelse af Anlægget og Opøvelse af Mandskabet, der stilles til Disposition af Belysningsvæsenet. Naar den 4 Ugers Prøvedrift er forløbet tilfredsstillende, overtages Anlægget fore-

løbigt af Belysningsvæsenet, hvorefter den 1-aarige Garantitid begynder.

I Garantiaaret afhjælper Vølund uden Udgift for Belysningsvæsenet alle Fejl, der med Rette kan lægges Vølund eller dets Underleverandører til Last, herunder Materiale- og Konstruktionsfejl, hvilket ogsaa gælder Bygningsarbejder. Almindelig Vedligeholdelse er dog udenfor Garantien.

Naar de i § 7 nævnte Belastnings- og Fordampningsprøver er afholdt med tilfredsstillende Resultat, og Garantiaaret er udløbet, overtages Anlægget endeligt af Belysningsvæsenet.

§ 7.

Anlægget leveres som i enhver Henseende 1. Klasses Arbejde, og Vølund garanterer, at Anlægget i Drift vil kunne blive saa praktisk, æstetisk og hygiejnisk, som det er muligt paa Forbrændingsteknikkens nuværende Standpunkt.

Forudsat at Affaldet har samme Egenskaber som i Gentofte og Frederiksberg. d. v. s. i Middel indeholder 1200 Cal. nyttig Brændværdi pr. kg i den Tilstand, hvori det ankommer til Forbrændingsanstalten, garanterer Vølund, at Forbrændingsanlægget kan præstere

1 kg Damp pr. kg Affald som Aarsgennemsnit.

Ved Bestemmelsen af dette Tal fradrages der i den opnaaede Dampproduktion 6 kg Damp for hvert kg Kul, det har været nødvendigt at tilsætte Affaldet.

Til Konstatering af Ydeevnen afholdes i Løbet af Garantiaaret 2 Prøver, henholdsvis med Sommer- og Vinteraffald. Ved Prøverne

skal hver Ovn forbrænde mindst 6.25 Tons Affald pr. Time.

Prøverne afholdes efter Dansk Ingeniørforenings Normer for Prøver med Kedelanlæg.

§ 8.

Uoverensstemmelser Parterne imellem dette Anlæg vedrørende afgøres endeligt og bindende af Dansk Ingeniørforenings Voldgiftsdomstol.

§ 9.

Af Hensyn til Kontraktens Stempling bemærkes det, at Entreprisesummen antages ikke at overstige 2 Mill. Kroner.

Stempel- og Dokumentudgifter afholdes af Belysningsvæsenet.«

H. P. Christensen henviste til den tidligere Forhandling, hvor Byraadet tiltraadte Planen paa Betingelse af, at man kunde skaffe de nødvendige Midler tilveje efter den skitserede Plan; det var nu sket, idet Firmaet havde fremskaffet dem gennem deres Bankforbindelse i København. Projektet havde i de sidste Dage været stærkt kritiseret af et af Byens Blade, som ikke blot havde angrebet selve Planen, men ogsaa fremstillet Aarhus som en Kommune, der var paa Fallittens Rand og skulde købe paa Afbetaling o. s. v. Efter den Maade, hvorpaa Aarhus havde klaret sig igennem de vanskelige Aar, syntes det en underlig Fremgangsmaade af et Blad; det tydede ikke paa nogen Kærlighed til den By, som Bladet selv lever af. Firmaet i Aabyhøj havde vel nok været Drivfjederen i Angrebet, men det samme Firma havde ikke Grund til at beklage sig, for der var gennem Aarene taget alt muligt Hensyn til denne Fabrik. Men her gjaldt det et

Omraade, som Fabrikken var fuldstændig ukendt med, og skulde man entrere med Firmaet her, blev der mindre dansk Arbejde. Efter Kontrakten vilde der nu blive udført Arbejde i Aarhus for 750000 Kr. Bortset fra Forbrændingsanstalten skulde man nødvendigvis til næste Aar have en Udvidelse af Kedelanlægget til ca. $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Disse Penge maatte i alle Tilfælde skaffes tilveje, og det var da en Fordel at faa fremskaffet Pengene hertil sammen med Forbrændingsanstalten. Pengene fik man til $5\frac{1}{2}$ % Rente, uden at Prisen samtidig blev forhøjet, og det var ikke mere nogen Afbetaling end et almindeligt Laan. Det samme Blad havde ogsaa brugt en Repræsentant for Gentofte Kommunalbestyrelse til Angreb paa Forbrændingsanstalten, men han havde senere taget Afstand fra Bladets Skrivelser. Udvalget havde ikke blandet sig i Skrivelserne; man havde overvejet at tage Sagen for aabne Døre for at give en Redegørelse af det virkelige Forhold, men det var man gaaet fra, da Byraadet jo tidligere havde tiltraadt Planen. Taleren vilde hermed anbefale det foreliggende Forslag.

J. C h r. M ø l l e r havde ikke nogen Lod eller Del i, hvad der var skrevet i Bladene; det maatte staa for disses egen Regning. Sagen var jo egentlig vedtaget i Forvejen, og der var derfor ikke Anledning til nogen Diskussion om Projektet, men Taleren vilde rette et Par Forespørgsler angaaende selve Kontrakten. I Henhold til denne skulde der den 15. Januar 1932 betales 700000 Kr. foruden 175000 Kr. til Forrentning og Amortisation. Men paa dette Tidspunkt havde Firmaet vel næppe leveret noget. Taleren vidste nok, at hvis man f. Eks. køber Maskiner i Tyskland, var det Korte at betale Halvdelen af Prisen straks, og

Resten naar Maskinerne er opstillet; men her syntes Bestemmelsen at være temmelig meget i Selskabets Favør.

H. P. Christensen svarede, at det var almindelig Forretningsgang, at man ved Bestilling betaler en Trediedel, ved Varernes Ankomst den næste Trediedel, og Resten naar Anlægget er færdigt, dog at 10 % bliver staaende som Garanti. Der var forhandlet om en fordelagtigere Maade, men det havde ikke været muligt at opnaa andre Vilkaar; til Gengæld havde Firmaet paa andre Omraader strakt temmelig vidt, og naar man tog Hensyn til Kriseforholdene, maatte Kontrakten kaldes forsvarlig.

Holst-Knudsen vilde gerne fremdrage et Par Punkter i Kontrakten. Naar der skulde udføres Arbejde for 750000 Kr. i Aarhus, saa var det af det samlede Arbejde, ogsaa Bygnings- og Jordarbejde o. l., som jo i alle Tilfælde maatte udføres paa Pladsen. Dernæst skulde Bygningsarbejderne udføres efter Regning af Vølunds Hovedentreprenør, og det kunde muligvis faa nogen Betydning ved Garantibestemmelsen. Garantien var forøvrigt temmelig vag, idet der stod, at Vølund skal hæfte for de Fejl, der med Rette kan lægges Firmaet til Last; det vilde altsaa sige, at Selskabet ikke hæfter for hædelig Skade eller for Fejl, der kan lægges andre til Last, skønt Selskabet jo var Hovedentreprenør. Der burde staa, at Selskabet var ansvarlig for alle Konstruktions- og Materialefejl, medmindre det skyldes Aarhus Kommunes egne Anordninger. Dernæst stod der, at Prisen fastsættes paa Basis af de pr. 1. Januar 1932 gældende Arbejdslønninger. Dette burde defineres lidt nærmere, idet Lønningerne jo ogsaa havde Indflydelse paa Materiale-

priserne o. lign., og der stod ikke, om Priserne skal gaa ned sammen med Arbejdslønningerne, eller hvor smaa Afvigelser der skal tages Hensyn til. Endelig vilde Taleren spørge, hvorledes man havde tængt sig m. H. t. Tilkørselen af Skraldevognene. Aflæsningen skulde ske ved Endetipning, men det var de nuværende Vogne ikke indrettet til, og saa maatte der vel anskaffes nye Vogne, eller maaske Biler med Tøndesystem. Der var ogsaa Tale om en Spuleplads til Vask af Spandene, men det vilde vist blive meget dyrt. Ligeledes var det næppe praktisk med Omklædningsrum paa Gasværket.

H. P. Christensen svarede, at det nævnte Arbejde ganske vist skulde betales efter Regning, men det skulde laves efter Kontrol af Kommunens Teknikere og godkendes af disse og Belysningsudvalget, saa det var vist tilstrækkelig Garanti. Selskabet havde forlangt, at Prisen ogsaa fastsættes efter en Op- eller Nedgang i Materialpriserne, men det sagde Udvalget bestemt Nej til, hvorefter Firmaet frafaldt dette Krav. Derimod var man nødt til at gaa med til et Forbehold angaaende Lønningerne, men der skete næppe store Forandringer paa dette Omraade. Angaaende Tilkørselen, saa var de nuværende Vogne meget gamle, og det kunde vist ikke betale sig at forandre dem, saa man maatte nok regne med at skulle anskaffe nye Vogne. Den omtalte Spuling var nærmest Fremtidsmusik. Direktøren for Vølund kom til Aarhus næste Dag, og Taleren saa da gerne, at Landsretssagfører Holst-Knudsen kom til Stede og gennemgik Kontrakten sammen med ham, men forøvrigt troede Taleren, at den maatte kaldes nogenlunde god for Kommunen.

V a l d. P e d e r s e n mente ogsaa, Kommunen kunde være tjent med Kontrakten. Angaaende Arbejdslønningerne vilde det være rart at faa indført en Bestemmelse om, hvor mange % der skal regnes med, for det var et gammelt Stridsspørgsmaal mellem Organisationerne. Der var selvfølgelig den Trøst, at Uoverensstemmelser skal afgøres af Dansk Ingeniørforening, men det var maaske at komme fra Asken over i Ilden. At anskaffe Biler til Renovationsarbejdet kunde slet ikke betale sig paa de korte Strækninger, der var Tale om her, og Spandevaskeriet laa ikke for i Øjeblikket. De gamle Vogne trængte til at fornyes, og forhaabentlig vilde Belysningsvæsenet skænke Brolægningssudvalget de 10 nye Vogne; selv om de vilde koste 30000 Kr. betød det jo ikke noget ved et Projekt paa 2 Mill. Kr.

B o r g m e s t e r e n kunde heller ikke tænke sig at bruge Biler, som skulde holde ved hverandet Hus. Angaaende Arbejdslønningerne, saa maatte vel enhver Fabrik vide, hvor meget der medgaar til Arbejdsløn.

A n d r. B i t s c h skulde ikke blande sig i Spørgsmaalet, om Vognene kunde laves om til Tipning, for inden man kom saa vidt, var Indsamlingen af Dagrenovationen sikkert overgaaet til Belysningsudvalget, og det var kun rimeligt. Men man burde vist ind paa en mere hygiejnisk Form for Indsamlingen af Dagrenovationen.

B o r g m e s t e r e n fandt det vanskeligt at forme en saadan Kontrakt i disse Tider. Naar man saa paa Forholdene paa Pengemarkedet, hvor f. Eks. Obligationerne paa Kommunens Laan var gaaet ned fra 97½ til 89 og nu stod lavere end Østifternes Kreditforening, saa maatte man anlægge det Synspunkt, at Belysningsudvalget var

sluppet nogenlunde heldig fra Kontrakten. Taleren vilde henstille, at man bemyndiger Udvalget til at afslutte Kontrakten under Hensyn til de faldne Udtalelser.

R a s m u s R a s m u s s e n kunde tænke sig, at der nok kunde blive Vanskeligheder ved at faa fastsat en bestemt Procentdel af Arbejdet som Arbejdsløn, men saa længe der ikke skete Stigning eller Fald, betød det ikke noget. Men Fabrikken maatte vel have Ugesedler, saa det der ved kunde kontrolleres, hvor meget der udbetales som Arbejdsløn. Taleren vilde ogsaa anbefale, at Landsretssagfører Holst-Knudsen er til Stede ved den endelige Udformning af Kontakten.

Det vedtoges at bemyndige Belysningsudvalget til at underskrive Kontrakt i Henhold til de faldne Udtalelser, hvorefter Borgmesteren underskriver paa Byraadets Vegne.

2. (J. Nr. 620—1931). Andragende fra Maskinmester K. K. Hvidbak om Autorisation som Gas- og Vandmester.

Anbefalet af Belysningsudvalget.

Bevilgedes.
